

BME Repülőgépek és Hajók Tanszék laboratóriumaiban érvényes baleset-, tűz-, és munkavédelmi szabályok (részlet)

(Forrás: BME, Közlekedésmérnöki Kar, Járműelemek és Hajtások Tanszék)

(Minden félév első foglalkozására előírt tananyag)

A laboratóriumi munkák és berendezések általában nem balesetveszélyesek, de mint minden üzemi jellegű tevékenységnél, itt is fenn áll a potenciális baleseti lehetőség. Ezért a következők betartása szükséges:

A laboratóriumi méréseken kizárólag józan (szeszesimal, kábítószer és egyéb bódultságot, illetve szellemi képesség- és reakcióidő-csökkenést előidéző szer hatásától mentes) állapotban szabad részt venni.

A mérésnél használt berendezések üzemeltetése és a munka csak akkor kezdhető meg, ha ehhez a gyakorlatvezető az engedélyt már megadta.

Az általános baleset-elhárítás legfőbb szabálya a kellő óvatosság. Csak azokhoz a kapcsolókhöz, csapokhoz, karokhoz, illetve egyéb kezelőszervekhez szabad nyúlni, amelyeknek szerepe ismert, tisztázott. Ennek hiányában a gyakorlatvezetőktől kell felvilágosítást kérni. A gépek és műszerek kapcsolóinak össze-vissza való „próbálgatása” meg nem engedett.

Tilos a szabad be-, illetve kimenetekkel rendelkező csatornába, csövekbe és egyéb nyílásokba bármit is bedugni, még kikapcsolt állapotban is, mivel ezek balesetet előidézhető módon károsíthatják a berendezéseket, valamint károsan befolyásolhatják a különféle áramlástan gépek élettartamát is.

Hőt leadó-, forgó-, szívó-fúvó gépek közelében laza, vagy gombolatlan ruhában, lógó nyakkendővel, vagy lekötetlen hosszú hajjal tartózkodni tilos. Az ilyen berendezésektől való biztonságos távolság megtartása kötelező.

Tilos a laboratóriumokban való dohányzás, vagy nyílt láng használata.

Szigorúan tilos a játék, a lökdösődés, a tréfálkozás, egymás ugratása, valamint minden olyan tevékenység, amely nem kapcsolódik szorosan a mérés gyors és pontos lebonyolításához.

Villamos műszerek és berendezések használatára a közismert általános érintésvédelmi előírások érvényesek. (pl. nedves kézzel kapcsolóhoz, dugaszoló aljzathoz nem szabad nyúlni).

Ezeket komoly fizikai előtanulmányokkal rendelkező mérnökhallgatók már ismerik, akik szakemberek lévén ezeket saját felelősségükre szigorúan betartani kötelesek.

Gépeket, műszereket javítani, vagy biztosítékokat cserélni nem szabad. Bármiféle meghibásodás, rendellenesség, vagy ennek gyanúja azonnal jelentendő.

Rendetlenkedni, kapkodni, székkal oldalra vagy hátra dőlni tilos.

Az előzőeken kívül mindenki köteles betartani a gyakorlatvezetők által az egyes méréseknél esetlegesen ismertetett speciális balesetvédelmi útmutatásokat.

A mérések befejeztével a használt berendezéseket áramtalanítani kell.

A zajártalom elkerülése érdekében 65 dB felett a fülvédő használta mindenki számára kötelező. (A zajártalom (Akusztikai trauma) tartós, erős zaj (85 decibel felett) okozta halláskárosodás vagy hallásvesztés (nagyothallás). A zajártalom az egyéni érzékenységen kívül a zaj intenzitásából (hangintenzitás, intenzitásszint), a hangmagasságtól és a zaj tartósságától függ. Mintegy 35-60 dB közötti zaj ingerlékenységet, fáradtságot okoz és alvást, pihenést zavar. A 60-85 dB tartományba

cső zajszint mellett idegrendszeri áttételen keresztül a zaj a vérkeringést és az emésztést befolyásolja károsan. (forrás: <http://www.kornyezetunk.hu/belso/z.html>)

Tűz esetén a laboratóriumban elhelyezett Tűzriadó Tervben leírtak szerint kell eljárni. A Tűzriadó Terv szoros mellékletét képezi a Kiürítési Terv, amelyben a helyiségre, az épületre vonatkozó menekülési útvonal mellett a kézi tűzoltó-készülékek, tűzcsap, vízcsap, gázcsap és a villamos óra vagy elosztószekrény (abban az esetben, ha van ilyen) helye is megtalálható.

A laboratóriumi foglalkozások rendje

(Forrás: BME, Közlekedésmérnöki Kar, Járműelemek és Hajtások Tanszék)

A laboratóriumi foglalkozások rendjét a tanulmányi szabályzat, beosztását pedig az órarend, illetve annak a tanszék által kiadott kiegészítése szabályozza. Néhány megjegyzés:

- 1. A foglalkozások pontosan kezdődnek. Késve érkezett hallgatók a mérésekbe már nem kapcsolódhatnak be, s igazolatlan távollevőknek tekintendők.**
- 2. Minden elmaradt mérést pótolni kell. A pótlás időpontját, a hiányzást vagy felgyógyulást követően hat napon belül személyesen kell a gyakorlatvezetővel vagy a tanszéki felelőssel megbeszélni. Igazolatlan távollét esetén a pótlás csak a mindenkor érvényes külön eljárási díj előzetes befizetése ellenében lehetséges. Elmaradt mérés a félévi tanulmányi kötelezettség nem teljesítését jelenti, és ennek megfelelő hivatali eljárás alá esik. Az utolsó tanulmányi hét végeztével, ugyanis a tanszék a mérések összeállítását bontja, a kölcsönzött műszereket visszaállítja, a gyakorlatvezetőket más munkával bízza meg, ezért további pótlás már nem lehetséges.**
- 3. Felkészületlenül a foglalkozásokra jönni nem szabad. Az előre áttanulmányozandó tananyagot a tanszék időben közli. A felkészülést a tanszék ellenőrzi, a felkészületlen hallgatót a mérésből kizárja, és igazolatlan távollevőnként pótmérésre utasítja. A hallgató köteles elhozni a foglalkozások általános segédeszközeit (papír, írószer, vonalzó, számológép, stb.)**
- 4. A hallgató a laboratóriumban okozott kárért anyagilag is felelős. Általános vagyonvédelmi szabály a kellő óvatosság, a berendezések finom érzékeny kezelése. Egy kapcsoló működtetésénél, pl. már előre tisztában kell lenni annak szerepével. A durva, kapkodó, erőszakos munkát a gyakorlatvezetők nem tűrik. Nem megfelelő, vagy eredménytelen magatartás esetén a hallgatókat pótmérésre utasíthatják.**